

Ord af Luther

"Når I beder, så lad ikke munden løbe, som hedningerne gør, fordi de tror, at de bønføres for deres mange ord" (Matt 6,7).

Inden du beder, skal du berede dit hjerte, så du ikke frister Gud. Hvad er det andet end at friste Gud, når munden plaprer, og hjertet er adspredt og fraværende?

(...)

Hvis nogen så de tanker, der driver rundt imellem hinanden i et sådant koldt og uandægtigt hjerte, ville han finde det mere latterligt end det værste narrespil.

(...)

Bønnen vil langt hellere have et samlet og

koncentreret hjerte, hvis det skal være en god bøn.

(...)

Det er nogle, der beder måske tusind Fadervor om året, og om de så bad sådan i tusind år, så havde de dog hverken smagt eller bedt et bogstav eller en tøddel af det.

*Andagten til 16. juni fra bogen
"Et år med Luther"*

Nye teamledere går i gang

En række af LM's missionærer får nye opgaver i denne tid – både i Tanzania og i Cambodja

AF KAJA LAUTERBACH

Biblia siden august 2015.

Så er der skiftedag på en række missionærposter. Blandt andet teamlederposterne i Tanzania og Cambodja.

I mandags, den 12. juni, begyndte Per Jørgensen som ny teamleder for LM's volontører og missionærer i Tanzania. Gry og Per Jørgensen rejste til Dar es Salaam i januar sammen med deres børn og har siden studeret kultur og sprog. Det er nu afsluttet, og de er i gang med opgaverne som henholdsvis teamleder og administrativ koordinator.

Per Jørgensen overtager teamlederposten efter Ole Malmgaard, der den 1. juli overtager posten som direktør i litteraturarbejdet Soma Biblia efter nordmanden Odd Geir Norland, der har stået i spidsen for Soma

Teamleder og sygeplejer
Også i Cambodja kommer der en ny teamleder om 14 dage, den 1. juli, hvor Lisbeth Reuss-Schmidt overtager posten.

Hun rejste til Cambodja i august 2016 og har siden læst khmer. Først et halvt år i Siem Reap og siden nytår i hovedstaden Phnom Penh.

Lisbeth Reuss-Schmidt er uddannet sygeplejerske, og ved siden af opgaverne som teamleder er det meningen, at hun skal arbejde med sundhedsopgaver.

Hun afløser Axel Rye Clausen, der har været teamleder siden marts 2015. Han og Annelise bor i Siem Reap, hvor han igen skal arbejde fuldtids med bibelundervisning i Siem Reap. Annelise Clausen løser ad hoc-opgaver blandt andet i forhold til kollegearbejdet.

Lisbeth Reuss-Schmidt (i midten) laver lerpotter sammen med kollegerne Dina Burgdorf Jacobsen og Julius Vadiveal.

PRIVATFOTO

IM opfordrer til nye former for tilknytning

Kristne skal påvirke samfundet, lød opfordringen fra IM's formand på årsmøde

AF NICKLAS LAURUP-MEINER

"Kan man arbejde med på formålet at lede til Jesus og leve i ham, så er man også en del af Indre Mission." Sådan lød den inkluderende opfordring fra foreningens formand, Hans-Ole Bækgaard, der i sin årsberetning på Indre Missions årsmøde lagde op til, at man ser IM som en bevægelse, som ikke blot inkluderer foreningens missionshuse.

Bevægelse frem for forening

Den 9.-11. juni holdt In-

dre Mission (IM) årsmøde i Skjern under temaet "På vej sammen". Det årlige møde for foreningen, der reelt er en fond, var langt mere optimistisk end tidligere. Efter at have haft underskud i mange år, har IM nemlig nu et stabilt overskud i driften. På den baggrund lagde formanden vægt på visioner for fremtiden i sin beretning.

"Vi vil gerne tilskynde til nye fællesskaber, støtte dem og være åbne for nye former for tilknytning til Indre Mission," hed det blandt andet.

Det kan være i nye områder af landet eller ved at

prøve nye muligheder i det lokale arbejde. Samtidig opfordrede formanden andre fællesskaber og netværk til at se sig som en del af IM, hvis de ser sig hjemme i ønsket om, at flere må komme til tro og bevares i troen.

Kristne skal påvirke samfundet

IM spiller en central rolle i den offentlige debat, der foregår i disse år om ytrings- og åndsfrihed, og det skal foreningen blive ved med, mente Hans-Ole Bækgaard.

"Vi vil kæmpe for friheden til at tro og have holdninger."

"Vi ønsker ikke et samfund, hvor vi skal frygte for, hvad vi ustraffet kan sige højt, eller hvor det bliver for vanskeligt at være et mindretal med en anden livsholdning end flertallet."

Ikke bare som organisation, men også som enkeltpersoner er det vigtigt, at kristne er med til at forme samfundet og ikke tier om deres tro i det offentlige rum. Det ligger i forlængelse af den måde, apostlene handlede på, forklarede han.

Alternativet er at svigte sit ansvar som kirke, forening og enkeltperson.

SØREN SKOVGAARD SØRENSEN ▶ Årsagerne til barnløshed kan være mange, og derfor skal vi være varsomme med "løsningsforslag"

Debat er spalten, hvor læserne kan komme til orde og er dermed alene udtryk for skribentens egen holdning. Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte indlæg, der fylder mere end 2.000 anslag inklusive mellemrum.

SYNSPUNKT ▶

Støt de tværkulturelle lejre

AF CARSTEN P. LORENTSEN
FREDENSBORG

Det er glædeligt, at det diakonale tiltag, som LM er involveret i med sommerlejre for flygtninge, går så godt. Tusind lejrdeleger i 2016 er imponerende. Arbejdsmarkedets Feriefond har ændret vilkår for tildeling af midler, og vi må konstatere, at det i det frivillige kirkelige arbejde er besværligt at være afhængig af fonde og samtidig opbygge et stabilt arbejde.

Imidlertid må det kunne lade sig gøre i LM, at missionsvennerne finder lidt ekstra midler til disse lejre, uden det går ud over landskassen eller andre

gode formål, som man støtter.

Måske skulle vi i missionsforeningen samtidig konkret bede om: 1. at vækkelsen blandt iranere og afghanere i Danmark og Europa må forsætte, 2. at vækkelsen må få ringvirkninger i Iran og Afghanistan, 3. at Gud vil bevare disse nye kristne i troen på ham og bevare dem fra onde anslag, 4. at der må skabes økonomisk grundlag for sommerens tværkulturelle lejre.

Gud Helligånd virker, hvor han vil, og når han vil. Han lader sig ikke stoppe af et sekulært samfund. Lad os derfor arbejde, mens det er dag, og mulighederne bliver lagt til rette for os.

Hæfte på vej om behandling for barnløshed

8-10 procent af de børn, der kommer til verden i Danmark, er et resultat af kunstig befrugtning. Også ægtepar i LM og lignende foreninger oplever, at det er vanskeligt eller umuligt at få børn ad naturlig vej.

En af metoderne til at afhjælpe barnløshed er IVF, hvor der tages æg ud af kvindens æggestokke, der herefter befrugtes og sættes op i livmoderen.

Men hvordan forholder man sig til en behandling, hvor befrugtede æg fryses ned, kasseres eller går til, og hvor kvinder kan få børn uden at have egentlig samleje? Hvad siger Bibelen om emnet?

LM slutter op om et hæfte om IVF-behandling, som Kristelig Lægeforening forventes at udgive senere på året. *n/m*

Hæfte skal hjælpe nydanskere med børneopdragelse

Det kan være en udfordring for forældre, der kommer fra et andet land, at opdrage deres børn i Danmark. Der er nemlig stor forskel på, hvordan man opdrager børn fra den ene kultur til den anden.

For at prøve at række en hjælpende hånd har Kristent Pædagogisk Institut (KPI) og LM's tværkulturelle team udgivet et lille hæfte, der hedder *Hvad er bedst for børnene?* Hæftet kan bestilles på KPI's hjemmeside.

Det handler ikke om, at der kun findes én korrekt måde at opdrage børn på i Danmark, men om, hvordan forældre gør det bedst for deres børn, når de nu skal vokse op i anden kultur end forældrene, skriver KPI på sin Facebookside. *kl*

150
ALLE
TIDERS
MISSION!
LUTHERSK MISSION 1868-2018

Kom til LM's jubilæumsfest

3. marts 2018 fejrer LM sin 150-års fødselsdag. Det sker i Middelfart, og du er inviteret. Sæt kryds i kalenderen allerede nu.

Dagen kommer både til at indeholde forkyndelse, tilbageblik, lovsang, god mad og godt fællesskab på tværs af landet.

Tilmeldingen åbner i efteråret via dlm.dk/150.

Kommer avisen senere end den plejer?

Siden årsskiftet har redaktionen fået en håndfuld henvendelser fra abonnenter, der oplever at *Tro & Mission* bliver leveret senere, end den plejer.

Ifølge *Tro & Missions* aftale med PostNord skal avisen være fremme hos abonnenterne senest torsdag eller fredag i udgivelsesugen. Er der en helligdag i udgivelsesugen, bør avisen leveres tidligere.

På grund af nedskæringer hos PostNord sker det desværre ikke altid. Derfor vil redaktionen gerne høre fra abonnenter, der oplever, at de konsekvent får avisen for sent leveret.

Se redaktionens kontaktoplysninger nederst på siden.

ESSENS ▶

Den skjulte sorg: barnløshed

AF SØREN S. SØRENSEN
GENERALSEKRETÆR
SSS@DLM.DK

"Jeg bærer på en skjult sorg," fortalte en kvinde mig engang. Hun havde det vanskeligt med dåbsgudstjenesterne, fordi de mindede hende om, at hun og hendes mand ikke kunne få del i den

store velsignelse, det er at få børn.

Der findes vel næppe et sted på denne jord, hvor familien er mere i centrum end i det kristne fællesskab. Mange af missionshusets tiltag har med børn og unge at gøre, og samtalerne i bibelkredsen kredser ofte om børnene. Hun forstod godt, at det er naturligt, at børnene fylder, men det var alligevel vanskeligt for hende.

Kvinden er ikke alene. Undersøgelser har vist, at 10-20 procent af alle danske

par er barnløse. Så mange par oplever, at det er vanskeligt at få børn. For nogle lykkes det aldrig. De store forventninger om at bygge familie og blive velsignet med børn er vanskelige at erstatte med andre behov. Og det gør det ikke nemmere, når man får stikpiller, om man ikke snart skal "i gang" ...

Jeg har svært ved at finde ord, der kan afhjælpe denne smerte. Men det, jeg kan, er at gøre opmærksom på, at der er flere i vores midte, der slås med dette. Nogle

arbejder for at gøre sorgen mindre skjult, og andre får en brøkdel af deres bristede drømme afhjulpet ved at aktivere sig i børnearbejdet eller være noget for de forældre, som har brug for en hjælpende hånd. Men sorgen kan alligevel stadigvæk leve mange år efter!

Jeg vil gerne opfordre til varsomhed og rummelighed. Det gælder faktisk både over for singler og par uden børn. Vi er alle en del af et værdifuldt fællesskab, og vi lider alle med nogle afsavn. Men nogle er mere synlige

end andre. Nogle kan forsones sig med det, de går og kæmper med. For andre bliver skuffelsen bare større. Men uanset har vi alle brug for et varsomt fællesskab, hvor vi fortroligt kan få lov til at dele livet med andre. Ikke kun, som det "bør være", men også, som det rent faktisk er.

Årsagerne til barnløshed kan være mange, og derfor skal vi være varsomme med "løsningsforslag". Men det er at gå i den anden grøft, hvis vi gør det til en tavs sorg. Samtale med ligesin-

dede er et af de hjælpeværktøjer, som fagfolkene henviser til. Så selvom du ikke selv ikke har været i den andens sted, så få talt med hinanden – i det tempo, som vi hver især kan holde ud. Læs eventuelt en bog om emnet, selvom det ikke er din sorg.

Den frivillige og åbne samtale kan være gavnlig for både menigheden og den sorgfulde. I det kristne fællesskab må vi også vinde hinandens tillid til den ømtållige samtale. Den kommer ikke af sig selv.

tro & mission

Udgiver
Luthersk Mission
Industrivænget 40, 3400 Hillerød
T 48 20 76 60
E dlm@dlm.dk
W www.dlm.dk
Ekspedition: Man-fre 10-15
(onsdag dog 11.15-15)

Tryk Skive Folkeblad
Oplag 3.600.
ISSN 1601-975X

Kode til netudgave
172m for 2. kvartal 2017
171t for 1. kvartal 2017

Bibelcitater er fra den autoriserede oversættelse, © Det Danske Bibelselskab 1992.

Redaktion
T 48 20 76 80
E tm@dlm.dk
Nicklas Lautrup-Meiner, ansv. red.
E nlm@dlm.dk
Kaja Lauterbach, journalist/red.sekr.
Karin Borup Ravnborg, journalist
Ole Solgaard, journalist
Ideeer og artikelforslag modtages gerne.
Avisens indhold er ikke nødvendigvis udtryk for LM's ledelses holdninger.

Abonnement
Danmark: 410 kr. pr. år.
Unge under 30 år: 190 kr. pr. år.
Udlandet (herunder Færøerne og Grønland): 510 kr. pr. år.
Netabonnement: 190 kr. pr. år (unge under 30 år: 100 kr. pr. år)
Alle beløb + 30 kr. i gebyr, hvis man ikke er tilmeldt betalingservice.
Abonnementet løber, til det bliver opsagt.
Ved adresseændring bedes oplyst både gammel og ny adresse.

Annoncer
Annoncer til næste nummer skal være redaktionen i hænde senest tirsdag den 20. juni 2017.
Grundpris: Kr. 10,00 pr. spalte/line/limeter
Småannoncer kun for private:
130 kroner for de første 25 ord (inkl. overskrift).
Derefter 6,50 kroner pr. ord.
Max. 50 ord i alt.

Støt LM
Gaver til missionsarbejdet sendes til konto 2230 - 0726496390 eller via MobilePay 93 39 00 20.
Se også dlm.dk/stoet.

AAGE DYSSEGAARD ►► Vi kontaktede skolen, og det viste sig, at de havde bedt i to år om, at der måtte komme en lærer med den profil, jeg har. Det tog vi som et helt konkret kald fra Gud

Et vedvarende kald til at tjene Gud i Cambodja

Aage Dyssegaard flyttede med familien for at blive lærer i Phnom Penh. Næste skoleår skal han også undervise LM-missionærbørn i dansk

AF KARIN BORUP RAVNBORG

Kort før jul sidste år flyttede Aage Dyssegaard og hans færøske kone Turið med døtrene Freja (9) og Bjørk (7) til Phnom Penh, hvor han havde fået arbejde som lærer på Hope International School – en kristen skole for børn af udsendte fra mange forskellige lande.

Efter sommerferien har han fået en ekstra opgave. Her er han nemlig ansat af Luthersk Mission til at undervise det danske missionærpar Andrea og Brian Christensens børn, Johannes og Lisa, i dansk.

Det med Cambodja lå i luften

Aage og Turið Dyssegaard har i mange år haft et kald til mission i udlandet, ilge siden de mødte hinanden som elever på Luthersk Missions Højskole i 2003. Aage havde været et år i Tanzania som volontør for LM, og Turið havde allerede inden da følt sig kaldet til mission. Så ret tidligt i deres forhold blev de klar over, at de en dag skulle rejse ud sammen.

"Vi bad Gud om, at han måtte vise os det, hvis det var det, han ville," fortæller Turið.

Allerede mens de gik på LMH, lå det med Cambodja i luften. På det tidspunkt var LM i gang med at starte nyt missionsarbejde i Cambodja. Det lød så spændende, at Aage gik og håbede på, at det kunne blive der, de kunne rejse til.

Men det stod også klart, at det ikke skulle være med det samme, parret skulle rejse. De blev først gift og flyttede til Odense, hvor de fik børn. Igennem flere år var de engageret i LM's børne- og juniorarbejde. Turið skulle gøre sin uddannelse som fysioterapeut færdig. Det tog længere tid end planlagt, fordi deres ældste datter blev syg og behøvede pleje.

"Flere gange undervejs tænkte vi lidt på skift: 'Måske er tiden kommet nu', men vi var alligevel ikke helt klar til at bryde op. Det var tydeligt, at vi først skulle

Den første måned i Phnom Penh, der er hovedstaden i Cambodja, kørte familien Dyssegaard rundt på en motorcykel, når de skulle nogen steder, på samme måde som mange cambodjanere gør. Fra venstre er det Turið, Bjørk, Aage og Freja foran familiens hjem.

gøres klar til en tjeneste," fortæller parret.

"Gud var godt klar over, at jeg havde nogle teltplokker, der sad godt fast – men han løsnede dem alligevel nænsomt," siger Aage, der i flere år arbejdede som lærer på den kristne friskole Krat-holmskolen i Odense.

Kaldet fra Gud blev konkret

Kort før sommerferien sidste år talte de med et par gode venner, Monica og Simon Kronborg, som netop er blevet ansat som missionærer for LM i Cambodja. De vidste, at den internationale skole i Phnom Penh,

Gud var godt klar over, at jeg havde nogle teltplokker, der sad godt fast – men han løsnede dem alligevel nænsomt

Aage Dyssegaard

hvor flere af LM's missionærers børn går, manglede lærere.

"Vi kontaktede skolen, og det viste sig, at de havde bedt i to år om, at der måtte komme en lærer med den profil, jeg har. Hvor fantastisk er det ikke ilge? Det tog vi som et helt konkret kald fra Gud," siger Aage.

Han blev ansat som lærer på en kontrakt i første omgang for to år, og kort før jul rykkede familien så teltpælene op fra Odense og begav sig ud på en 11 timers flyrejse for at bosætte sig i storbyen Phnom Penh.

Den største bekymring for parret var, hvordan beslutningen om at flytte ville påvirke børnene.

"Vi skulle jo tage dem væk fra deres skole, fra familien og de trygge omgivelser. Hvordan ville de reagere på det?"

Derfor var de også bevidste om at inddrage de to børn i processen så hurtigt som muligt, efter beslutningen var taget. Så meget, fortæller Turið, at da familien havde været to uger i Cambodja, spurgte den yngste,

Bjørk, sine forældre: "Nå, hvor mange mennesker har I så fået fortalt om Jesus nu?"

Nyder fællesskabet med missionærer

Sammen har familien mødt flere af de udfordringer, der er ved at rejse til et fremmed land.

"Her kan blive meget varmt – vi har prøvet næsten 40 graders varme," fortæller niårige Freja med stolthed i stemmen.

Det sværeste at vænne sig til er sproget, fortæller familien – særligt for børnene, der skal snakke engelsk hele tiden i skolen. Det har gjort det svært for dem at få nogle venner, særligt for Bjørk på syv, som ikke forstår så meget engelsk endnu.

Derfor har det betydet meget for familien Dyssegaard at blive inviteret med ind i fællesskabet blandt LM's udsendte missionærfamilier, som heldigvis bor lige i nærheden.

"Det sociale netværk med de danske missionærer betyder rigtig meget. De er ligesom blevet vores familie herude. Børnene elsker det,

de føler sig trygge sammen. Deres trivsel er vigtig for, at vi kan arbejde hernede," fortæller Aage og Turið, der også deltager, når der en gang om måneden holdes dansk gudstjeneste på skift hos LM's missionærer og volontører i byen.

Gud har hjulpet os så meget

Det betyder noget at have et bagland, understreger parret, der ikke har nogen egentlig sendemenighed bag sig. De har dog en god kontakt til de to kirker, de har været tilknyttet i Odense, som har sendt dem økonomisk støtte.

"Vi var nok ikke helt klar over, hvor dyrt det var at leve i Cambodja. Men Gud har bare hjulpet os så meget. For et par uger siden fik vi nogle penge, som de havde samlet ind til os i Sct. Hans Kirke i Odense. Det gav os nok til et halvt års sprogskole," fortæller Turið og Aage.

Turið har endnu ikke fundet noget arbejde. Lige nu går hun på sprogskole. Hun håber at kunne lære så meget khmer, at hun kan kom-

me i snak med naboerne og de mennesker, hun møder i hverdagen. På sigt drømmer hun om at finde noget diakonalt arbejde og måske bruge sin uddannelse gennem en af de internationale hjælpeorganisationer i byen.

For at få mulighed for at fortælle mennesker i lokalområdet om Jesus har han desuden købt en stak bibler og sat et banner op ude ved familiens hoveddør: "Vil du have en gratis bibel?" I håb om at komme i kontakt med folk, der kommer forbi.

Han glæder sig til næste skoleår, hvor han ved siden af sit arbejde skal undervise familien Christensens børn i en slags dansk mini-skole sammen med sine egne to piger.

"Det bliver spændende. Jeg har tidligere været ansat som volontør for LM i Tanzania, hvor jeg underviste på Den danske Skole i Iringa, og da vi læste om de nye volontørstillinger på LM's hjemmeside, var vi naturligvis nysgerrige efter at se, om der var noget, der kunne kombineres med det, vi lavede her i forvejen."

RUTH BACH-SVENDSEN ►► Min holdning er, at jeg skal bidrage med noget, der er en mangelvare – ikke noget, de kan og gør selv

Rettelse: Gravers B. Madsen rakte evangeliet til Masinga

I *Tro & Mission* nummer 10 skrev vi i artiklen på side 1, at masalpræsten Paulo Masinga blev undervist af missionær Axel Rye Clausen i 1993.

Det er imidlertid ikke korrekt. Paulo Masinga mødte først evangeliet gennem missionær Gravers Bøge Madsen, der var missionær fra 1995-2001. Det oplyser tidligere missionær og nuværende konsulent i nomadearbejdet, Agnes Rahbek.

Tro & Mission beklager fejlen.

kl

LM giver penge til at hjælpe tørkeramte i Etiopien

LM har besluttet at donere 25.000 kroner til at hjælpe det tørkeramte Etiopien, hvor 7,7 millioner mennesker i øjeblikket har brug for maddonationer.

"Vi mener, der er et tydeligt behov," forklarer missionsleder Carsten Skovgaard-Holm.

"Vi er til stede blandt mennesker, der har et livstruende fysisk behov, og vi er nødt til at forholde os til dem. Det er også en kristen forpligtelse for os."

I Etiopien arbejder LM tæt sammen med NLM. Det er nordmændene, der har opfordret LM, såvel som en finsk og islandsk samarbejdspartner til at give penge. Pengene gives til den lutherske kirke, som bruger pengene dér, hvor behovet er størst.

Ikke som i 1980'erne

Etiopien huskes blandt andet for den store tørke i 1980'erne. Forholdene i dag er dog langt bedre, og det er primært i den sydlige del af landet, hvor LM arbejder, at man mærker tørken.

Netop her arbejder LM med uddannelse af jordemødre for at mindske dødeligheden blandt gravide, og med uddannelse og oplæring af præster og evangelister. *nlm*

MINDEORD ►

Den 19. maj 2017 sov Kristian Andersen stille ind på Plejehjemmet Klokkebjerg i Skjern – knap 104 år gammel.

Kristian blev gift med Helga i 1938, og i mange år drev de landbrug, blandt andet i Ansager og Ager-snap. Her voksede deres fire børn op. Familien kom trofast i LM i Krusbjerg, hvor Kristian også var formand en del år.

I 1982 byggede de hus i Ølgod. Helga og Kristian var meget gæstfrie, og de nød at have børn omkring sig. Haven var deres store interesse og blev passet med flid. Også i Ølgod var de trofaste støtter i LM.

Trods et svigtende syn hos dem begge klarede de at bo i eget hjem, til de var 97 år.

I 2010 flyttede parret ind på Klokkebjerg. Her fik de nogle gode år sammen. Men for tre år siden havde

Kristian den store sorg at miste Helga efter godt 75 års ægteskab.

Nu er Kristian også flyttet hjem til Jesus, og vi mindes både ham og Helga med dyb taknemmelighed.

Kristian blev begravet fra Bejsnap kirke den 26. maj. Ved mindesamværet i Krusbjerg missionshus, var der mange, der bidrog med glimt fra Kristians lange og virksomme liv.

Æret være Kristians minde.

*Stinne og Jørgen Hansen
Ølgod*

Tro & Mission bringer gerne mindeord. Et passende omfang er 1.000 anslag inklusive mellemrum. Er det længere, forbeholder redaktionen sig ret til at forkorte det.

Hun brænder for Tanzanias kvinder

Ruth Bach-Svendsen glæder sig til at komme ud i landsbyerne for at styrke kvinder i troen

AF KAJA LAUTERBACH

"Jeg tabte mit hjerte til Tanzanias kvinder for mange år siden, og derfor er jeg simpelthen så glad for den aftale, der er faldet på plads med kirkeledelsen i Arusha."

Det fortæller Ruth Bach-Svendsen, der flytter til Arusha i det nordøstlige Tanzania senere på sommeren, hvor hendes mand, Phillip Bach-Svendsen, allerede har boet et års tid.

Her skal de være missionærer de næste tre år. Phillip er forlagsleder i litteraturarbejdet Soma Biblia, og den aftale, Ruth omtaler, er, at hun skal gå ind i den lutherske kirkes kvindearbejde i det stift, hvor Arusha ligger.

Hvad arbejdet i detaljer kommer til at gå ud på, er ikke fastlagt endnu.

Ruth Bach-Svendsen fortæller, at den lutherske kirke i Arusha har en koordinator for kvindearbejdet ansat, og de to kvinder har frie hænder til at planlægge arbejdet.

"Jeg havde en samtale med kirkeledelsen i februar, og de forstod, at det er gennem kvindearbejdet, som jeg har erfaringer med fra tidligere, at jeg fik hjerte for Tanzanias kvinder," siger hun.

Ruth Bach-Svendsen mødte kun den tanzaniske koordinator ganske kort.

"Men hun har skrevet til mig, at hun glæder sig rigtig meget til, at jeg kommer – og til vores samarbejde."

Ud i landsbyerne

Noget af den tanzaniske koordinators arbejde er at tage rundt i menigheder og landsbyer og holde seminærer og kurser af en til to dages varighed for kvindegruppernes ledere. Ruth Bach-Svendsen glæder sig til at komme med.

"Det bliver fantastisk at få lov til at komme ud i stiftet og møde kvinderne. At tale med dem og høre, hvad kvinderne er optaget af," siger hun og forklarer, at hun vil føle sig frem for at finde ud

Der var udsendelsesfest for parret søndag den 11. juni på Efterskolen Solgården.

FOTO: MORTEN KIRKETERP

af, hvad hendes bidrag skal være.

"Min holdning er, at jeg skal bidrage med noget, der er en mangelvare – ikke noget, de kan og gør selv. Jeg vil gerne bidrage med bibelundervisning og troslære, og der er mange temaer at tage op: For eksempel noget om kristent liv, ægteskab og troen," siger hun.

"Jeg skal ud i landsbyerne for at se, hvad de kæmper med, og hvad der er behov for."

Gør det til deres eget

Det er ikke første gang, Ruth Bach-Svendsen skal arbejde i Kirkens kvindearbejde i Tanzania. Hun og Phillip har været missionærer i landet både fra 1992-2006 og i 2010-2011. Det var dog i andre områder i landet.

"De steder, jeg har været i Tanzania, har der altid været et enormt stort behov for helt grundlæggende bibelundervisning: Hvem er Gud, og hvad betyder troen på ham i hverdagen? Jeg er ret sikker på, at det også er sådan i Arusha-området," siger hun.

Ruth Bach-Svendsen var med til at starte et undervisningsforløb for præstekoner op i Iringa fra 2003-2006, og det kører stadig.

"De har fundet på nye måder at gøre tingene på, men

det fungerer stadig i det store og hele. Det er så dejligt, når de gør arbejdet på deres måde, så det bliver til 'deres,' siger hun med glæde i stemmen.

Nære relationer

Den seneste del af Bach-Svendsen-parrets missionsnærtid boede de i Iringa, og her har de gode venner, som de stadig har lidt kontakt med, og som de helt sikkert skal besøge, fortæller Ruth.

Hun kender ikke nogen i Arusha-området, men vil satse bevidst på at få nære relationer til mennesker.

"Jeg ved ikke hvordan, men jeg er heldigvis altid nysgerrig på det, der sker omkring mig. Og jeg har erfaringer med, hvor vigtigt det er at turde indgå i tætte relationer for at komme til at tale om livets store emner."

Erfaringerne stammer dels fra parrets 14 år i Tanzania og dels fra et stort engagement i LM's tværkulturelle arbejde i Danmark. Her har hun også kunnet bygge videre på erfaringer fra Tanzania om at falde til og leve i en anderledes kultur.

Ruth Bach-Svendsen har ikke talt ret meget swahili, siden hun rejste fra Tanzania i 2011, men det er ikke noget, hun tænker så meget over.

"Når man har talt et sprog

i så mange år, som jeg har, ligger det der bare et eller andet sted," er hun overbevist om.

Men hun er da spændt på, om hun kommer til at trives i Tanzania.

"Det er ingen selvfølge, selv om man har gjort det engang," siger hun.

Altid op til en selv

LM's arbejde i Arusha sker i samarbejde med Norsk Luthersk Misjonssamband, og det hus, Ruth og Phillip Bach-Svendsen skal bo i, ligger på NLM's grund. Der er hegn om grunden og en del sikkerhedsforanstaltninger, så man skal være bevidst om at komme ud til de lokale tanzaniere, forklarer hun.

Bestyreren af grunden bliver en god hjælp til at få kontakt til nærmiljøet. Han er medlem af menighedsrådet i den lokale lutherske kirke, og hver lørdag morgen holdes der gudstjeneste i hjemmet for nærområdets kristne.

"Men man skal altid selv gøre en indsats og vise, at man gerne vil være sammen med andre mennesker," siger Ruth Bach-Svendsen.

"Den jordforbindelse, som kontakten til 'almindelige kristne' i byen giver, er vigtig. Ikke mindst, når min mand hovedsageligt har kontorarbejde."

150
ALLE
TIDERS
MISSION!
 LUTHERSK MISSION 1868-2018

LM 150 ÅR ▶ 3. marts næste år fejrer LM 150 års jubilæum i Middelfart, og du er inviteret! I år bringer vi nogle artikler om LM's nyere historie

Genbrug er blevet en livsstil

Gennem 11 år har LUMI Genbrug stået for er meget stor del af LM's indtægter

KAJA LAUTERBACH

Den 1. april 2006 åbnede LM's første genbrugsbutik i Agerskov i Sønderjylland. Dermed var en ny arbejds-gren født i LM.

Ideen om en genbrugs-butik blev undfanget et års tid tidligere. Nærlig da Annemie og Teddy Sjølland fra Agerskov gik på efterløn i 2005 og skulle til at finde ud af, hvad de så skulle bruge deres liv til.

"Annemie blev 'ansat' i en genbrugsbutik 20 kilometer fra hjemmet. Hun var begejstret over den store omsætning og det store overskud, butikken gav," har Teddy Sjølland tidligere fortalt til *Tro & Mission*.

Det førte til, at parret begyndte at tale om, hvorfor LM mon ikke havde nogen genbrugsbutikker, for det var jo der, de ønskede at give deres arbejdskraft og få del i overskuddet.

Drive mission

Teddy Sjølland forklarer, at en anden bevæggrund for at starte genbrugsbutik, var den kendsgerning, at de som pensionister ikke længere havde den samme mulighed for at give økonomiske midler til missionsar-

Den første LUMI Genbrugsbutik blev åbnet i Agerskov den 1. april 2006.

bejdet. Indtægterne var ikke længere så store, som de var engang.

"Men her blev der så en mulighed for at give på en alternativ måde. Vores arbejdskraft og indsats blev omsat til midler til LM's landskasse. Så det var ikke bare en fritidsbeskæftigelse, men en måde at være med til at drive mission på. Det gav for os stor mening."

Snart otte butikker

Efter to år blev den næste

LUMI Genbrugsbutik oprettet i Skjern. Og siden er der kommet butikker i Nexø, Videbæk, Gilleleje, Hillerød og Kolding, sådan at LUMI-kæden nu tæller syv butikker. I en årrække var der også en butik i Aabenraa.

Først på efteråret er der planer om at åbne den ottende butik i Vanløse i København.

Resursechef Johnny Lindgreen fortæller, at både omsætning og overskud i LUMI Genbrug er stigende. I 2016

var der et overskud på 4,77 millioner kroner, og i de 11 år, LUMI Genbrug har eksisteret, har arbejdet skaffet i alt 25,5 millioner kroner til LM's arbejde.

Skabe sin egen stil

Fælles for LUMI-butikkerne er, at de giver deres overskud til LM's internationale missionsarbejde. For butikkerne i Nordsjælland er det hundrede procent af overskuddet. I Kolding deles overskuddet med Norea,

Genbrug i Danmark

- Handlen med genbrug drives af tusindvis af frivillige, der har valgt at give af deres tid til sagen. For mange er der også et værdifuldt socialt fællesskab i at være frivillig i en genbrugsbutik.
- Overskuddet fra de mange genbrugsbutikker landet over går til gode formål rundt omkring i verden. Butikkerne sender årligt millioner af kroner videre til lokalt og internationalt hjælpearbejde.
- Det fremgår af Folkekirkens Nødhjælps hjemmeside, at hver dansker i gennemsnit køber 16 kilo tøj og sko om året. I stedet for at smide ting ud kan man skåne miljøet ved at købe brugt eller ved at aflevere sine brugte ting i en genbrugsforretning. På den måde kan andre få gavn og glæde af tingene.

Per Westh Jensen

ARKIVFOTO

og i Vestjylland og på Bornholm deles overskuddet mellem den lokale afdeling og landskassen, sådan at to tredjedele går til LM's internationale mission, og en tredjedel går til lokalt arbejde.

Set i forhold til antallet af butikker har LUMI Genbrug en stor del af omsætningen på genbrugsmarkedet. Resursechef Johnny Lindgreen fortæller, at kunderne gerne vil handle i LUMI's butikker, fordi de regner genbrug for en god sag, men at det er mindre vigtigt for dem, hvad den gode

sag er.

Tina Donnerborg er chef for genbrug hos Røde Kors. Hun fortæller, at genbrug er blevet en livsstil for mange.

Det handler primært om at gøre en god handel, men også om at skåne miljøet og støtte et godt formål, forklarer hun.

"Samtidig er det blevet moderne at flette genbrugs-ting ind i hverdagen. Man vil gerne skabe sin egen stil ved at kombinere nye og dyre ting med gamle og brugte, og det nyder butikkerne godt af."

Bibelstudie med karse og lego

En gruppe forældre i Aarhus inddrager deres børn i bibelstudierne

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

Hvordan skaber man en bibelstudiegruppe med mange mindre børn, så alle parter går hjem med et udbytte?

Det overvejede en gruppe på fire familier fra Aroskirken i Aarhus. Gruppen mødes hver fjortende dag og består af otte voksne og ni børn i alderen et til seks år.

Lydniveauet steg

"Mens vi spiste steg lydniveauet temmelig meget, og den planlagte fællesbørn efter aftensmaden foregik i

et ret kaotisk miljø," husker Filip Osmundsen om den første aften. Sammen med sin kone Eva og deres børn, Asta og Halfdan, udgør han en del af gruppen.

"Da vi bagefter skulle tale om nogle udvalgte tekster fra Bibelen, endte det med skrig og skrål. Vi blev hurtigt enige om, at vi måtte gøre tingene på en anden måde."

Børnene beder med

Gruppen blev hurtigt enige om at begynde klokken 17 og slutte klokken 20 for at overholde børnenes almindelige spise- og sovnetider.

Hver anden gang har bibelgruppen undervisning for børnene.

I løbet af aftensmaden deler gruppen bedeemner. De kan handle om alt lige fra

børnesygdomme, arbejdssituation og bøn om mere slik. "Børnene nævner også be-

deemner, for vi vil gerne lære dem om bøn og vise dem, at de er en vigtig del af fællesskabet."

Børnenes bedeemner er ofte årsag til både underholdning og eftertanke.

"For eksempel bad vi en aften om mere slik. Næste dag kom naboen med en æske chokolade. Det var konkret bønnenesvar!"

Fortæller for børnene

Resten af aftenen er delt op sådan, at hver anden gang kigger en eller to forældre efter børnene, mens de andre voksne kan studere

Bibelen og tale om tro. Hver anden gang er der undervisning for børnene, hvor de voksne skiftes til at fortælle om Jesus.

Nogle gange farvelægger børnene tegninger, som passer til teksten. Andre gange bliver bibelhistorien fortalt ved hjælp af drama, tegninger, figurer eller klodser.

"En enkelt gang gik vi rundt i huset med blind for øjnene, mens en voksen førte os, for at illustrere teksten om Jesus som den gode hyrde, der leder os. En anden gang såede vi karse og hørte lignelsen om sædemanden."

FOTO: DANIEL KRABBE

TEMA | OPLÆRING AF BØRN

MORTEN VARTDAL ▶▶ Det er vigtigt, at der satses på bibelundervisning i børne- og junior klubber, men det er hjemmet, det har det primære ansvar

Børn skal lære at bede og kende Bibelen

Kristen oplæring af børn er en bibelsk pointe, vi har brug for at finde frem igen, mener friskolelærer

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

Det er forældrene, der har det primære ansvar for, at deres børn oplæres i den kristne tro, og det er ikke en opgave, man skal tage let på. Det mener Morten Vartdal, der er lærer på den kristne friskole Klippen i Voel ved Silkeborg. Han har brugt lang tid på at undersøge, hvad Bibelen siger om emnet.

Usikkerhed om Bibelen

"Det, vi har hørt og erfaret, det, vore fædre har fortalt os, skjuler vi ikke for deres børn; vi fortæller den kommende slægt om Herrens glørværdige gerninger og styrke."

Sådan formanede Asaf israelitterne (Salme 78,3-4), og spørger man skolelæreren, der også tidligere har arbejdet med børn og unge i Dansk Oase-sammenhæng og er frivillig forkynder i Ordet og Israel, har han flere gange oplevet, at børn og unge fra kristne hjem ikke har det samme kendskab til Bibelen, som det var tilfældet tidligere.

"Tidligere kunne man undervise og forvente, at folk kendte meget til Bibelen. Det kan man ikke længere,"

forklarer han og tilføjer, at han møder en stor usikkerhed om, hvad der står i Bibelen, blandt nogle unge.

"Udfordringen er, at man meget nemt går hen og får en mannakornslæsning, hvor man spørger efter, hvad et bibelvers kan sige til mig i lige netop min situation."

I stedet mener han, at Bibelen taler om, at man skal undervise børn i Bibelens beretninger, bibelsk etik og i at bidrage til samfundet.

Han er dog noget usikker på, hvordan man konkret skal undervise. Over for sine egne børn, der går i 1., 4. og 6. klasse, lægger han vægt på, at de får talt om teksten, når de har læst i Bibelen efter aftensmaden.

"Det er ikke altid, det lykkes at få denne samtale, men det er vigtigt for mig at samle teksten op og spørge, hvordan vi kan bruge det her."

Lærer sine børn at bede

Han spørger også til, hvordan børnene mener, man kan bruge teksten i bøn, for det er vigtigt for ham, at lære hans børn at bede. Derfor inviterer han dem til at bede med.

"Vores bønner afspejler ofte, hvordan vi ser Gud, og

Morten Vartdal understreger, at det er forældrenes ansvar at oplære børnene.

hvad der ligger os på hjerte. Inspireret af den jødiske baggrund er jeg bevidst om at ophøje Gud i mine bønner, så børnene ikke lærer, at bøn handler om 'Gud, vil du hjælpe mig med dit eller dat'. Vi må være bevidste om, hvem vi henvender os til, og at det er os, der tjener ham, og ikke modsat."

"Jeg kan huske mine forældre bad fast for nogle ting, og det har inspireret mig, og jeg er overbevist om, at vores børn også som voksne vil tænke over, hvad der kendetegnede deres forældres gudsforhold."

Han takker for Jesu død på korset og beder blandt andet om Jesu genkomst, for Israel, forfulgte kristne, muslimer og Silkeborg Oase Kirke, hvor familien kommer. Desuden beder de for familie og venner.

"Det er nogle punkter, der gerne må gå igen – ikke nødvendigvis hver gang, men som de husker mig for."

Hjemmet har ansvaret

Fokus på oplæringen blandt jøder var så stor, at man sagde, at ikke engang genopbygningen af templet måtte forstyrre den, for-

tæller Morten Vartdal. Den samme iver efter undervisningen genfinder han i det Ny Testamente, hvor den første menighed måtte udvælge diakoner for at frigøre apostlene til undervisning (ApG 6,1-7).

Det fokus bør kristne menigheder i dag også have, opfordrer han. Derfor er det vigtigt, at der satses på bibelundervisning i børne- og junior klubber, men det er hjemmet, der har det primære ansvar.

"Vi er forpligtet på at undervise om de grundlæggende trossandheder. Frel-

Det er vigtigt for Morten Vartdal at tale med sine børn om, hvordan man kan bruge det, bibeltekssten siger.

se, fortabelse, Bibelen som Guds ord, Guds karakter."

"Måske er det ikke alle, der har ressourcerne til det derhjemme. Her har børnearbejdet en styrke, og så må hjemmet tage det ansvar at sende børnene derhen, hvor de kan få oplæringen."

Han mener også, at menighedsråd, præster, bestyrelser og andre ledelsesorganer skal være bevidste om oplæringen af børnene og ikke mindst at lære forældre at oplære deres børn derhjemme.

"Måske skal den ugentlige prædiken inddrages i dette, eller måske skal det inddrages i andre sammenhænge."

Jeg er som en storesøster for juniorerne

"Jeg er et menneske, der får lov til at give Jesu nåde videre," siger juniorleder om sin rolle

AF KAJA LAUTERBACH

Forældre har hovedansvaret for oplæringen af deres børn.

Det slår Solveig Sæther fast. Samtidig ser hun også, at hun som juniorteenleder har en rolle over for juniorerne. Ja, faktisk mener hun, at hun har flere roller.

"Jeg føler mig som en storesøster for dem. Og så er jeg også en ven, de kan støtte sig op ad, hvis de indimellem har brug for at tale med andre voksne end deres forældre og lærere," uddyber hun.

Egentlig tænker hun ikke,

at rollen som juniorleder er så meget andet end at være et menneske, som Jesus har frelst.

"Jeg får lov til at være et redskab for Gud, der giver os alt. Jeg er et menneske, som får lov til at give den nåde videre, som jeg hver dag modtager fra ham."

Forbillede, men ikke glansbillede

24-årige Solveig Sæther har været leder i LM-juniorteenklubben Skattekosten i Aarhus i knap tre år. Hun glæder sig over, at hun fået tid og mulighed for at være sammen med juniorerne.

"Børnene og de unge er et

frisk pust i hverdagen, og alt det sjove, vi har sammen, minder mig om, hvilken gave livet er," siger hun.

Netop gennem samvær, sjove aktiviteter og hygge har hun mulighed for at dele Jesus og hans ord med børnene og de unge og give det videre til dem, hvad troen betyder i hendes liv.

"Her kan jeg være et forbillede – ikke et glansbillede – for dem."

Solveig Sæther mener, at forældre sagtens kan have noget at bidrage med i en juniorklubssammenhæng.

"Men jeg mener også, det er både trossstyrkende og livsbekræftende for junio-

rerne, at andre end deres forældre er med til at fortælle dem, at de kan stole på, at Gud går med dem i alt, og at han vil dem det bedste – og at der er en himmel fyldt med frihed og fred i vente for dem, der tror på Jesus," siger hun.

Netop på den baggrund oplever hun, at hun kan være med at støtte børnene og de unge og udruste dem med et sundt selvbillede, verdensbillede og gudsbillede og til at tage gode valg gennem livet.

Alle har brug for, at nogen vil dem

Men der dog en rolle, som,

Solveig Sæther synes, det er fedt at være juniorteenleder. Det er et frisk pust i hverdagen, siger hun.

Solveig Sæther sætter særlig højt, nemlig at være

en voksenrelation, der ser juniorerne, og som de kan stole på.

"Det gør indtryk på mig, når jeg tænker tilbage på, hvor mange mennesker, der har sat tid af til at være sammen med mig som barn uden at få betaling for det, men kun fordi de gerne ville," siger hun.

Juniorteenlederen understreger, at det er godt at opleve, at mennesker ønsker at være sammen med en, uanset alder, uanset om man er i familie eller ej.

"Vi har alle brug for nogen, der vil os, og steder, hvor vi får lov til at være, som vi er."

TEMA

VILLY KJELDSSEN ►► Nu hviler jeg i, at Jesus elsker mig for den, jeg ér, og ikke for det, jeg gør.

Relation til Jesus kan hele sår

Stramme normer og regelrethed i opdragelsen satte sig spor i forholdet til Gud

AF OLE SOLGAARD

Det kan have konsekvenser på langt sigt at vokse op under meget stramme normer, hvor regler står over alt, og hvor alting betragtes enten sort eller hvidt.

Det indebærer, at man hele tiden må opføre sig "rigtigt" for at være elsket. Den nøjeregnende stemning kan kvæle enhver form for livsmod, initiativ og selvstændighed. I forhold til troen kan det desuden betyde, at man ender med at blive slave frem for discipel.

Anliggendet blev formidlet af Villy Kjeldsen ved et seminar på Mandekonference 2016. Som familiekonsulent i Ringkøbing-Skjern Kommune og privat terapeut møder han ofte konsekvenserne i arbejdet med unge og deres familier.

Skulle være "rigtig" for at blive værdsat

Efterfølgende uddyber seminarholderen over for *Tro & Mission*, at han også har personlig erfaring med emnet.

"I min opvækst handlede det meget om at gøre det rigtige og være på den rigtige måde. Det blev ikke nødvendigvis sagt højt, men det lå i stemningen både derhjemme, i skolen, i mis-

Villy Kjeldsen fortæller, at i hans opvækst handlede det meget om at gøre det rigtige og være på den rigtige måde – både derhjemme, i skolen, i missionshuset og i lokalsamfundet.

som andres synd påfører ham, og løser ham fra de usynlige bindinger, der hindrer ham i at leve frit som discipel.

"I den frihed bliver det i højere grad muligt at udfylde de roller, Gud har givet os, først og fremmest som tjenende og ledende ægtefæller og fædre."

Medvandrere går tæt på hinanden

"Jesus ønsker ikke bare, at vi 'makker ret' og gør, som det forventes af os. Han ønsker at være i en relation med os og præge os. Det muliggør et liv i frihed og i reel tjeneste for andre," understreger Villy Kjeldsen.

Det har i dag også stor betydning for ham at være med i en fast medvandrergruppe, der består af tre lokale mænd fra LM. De mødes en gang hver uge, hvor de vover at gå tæt på hinandens liv og lader Jesu lys skinne ind over det, når de snakker og beder sammen.

onshuset og i lokalsamfundet," fortæller han.

"Det gav mig grundopfattelsen, at det er vigtigt at være 'rigtig' for at være accepteret. Jeg oplevede mig ikke værdsat for den, jeg var, men for det, jeg gjorde. Det perspektiv tog jeg med ind i ægteskabet, hvor jeg ofte var på udkig efter tegn på min kones godkendelse eller accept. Dermed blev jeg afkrævende frem for tjenende".

Villy Kjeldsen, der er gift med Lise og har tre voksne børn, har selv haft stor glæde af at gå i terapi gennem årene. Og han ønsker også for andre, at de søger den nødvendige hjælp, selvom det kan være svært at tale om sine sår og eventuelle problemer og rolleforvirring i ægteskabet.

Friheden findes kun hos Jesus

Den største hjælp har han

fået ved at søge ind i en nær relation til Jesus.

"Jeg havde tidligere et stort kendskab til, hvad Jesus sagde og ville, men jeg havde ikke et nært personligt forhold til ham. Gennem kristne bøger, bibelvers og bøn har jeg opdaget, at Jesus er lige her hos mig hele tiden, og at det handler om, at jeg retter min opmærksomhed på Jesu nærvær og ønske om medleven og så gør brug af den."

"Nu glæder jeg mig over at vandre sammen med Jesus. Han giver den kærlighed og accept, mit hjerte længes efter. Nu hviler jeg i, at Jesus elsker mig for den, jeg ér, og ikke for det, jeg gør. Det er kun Jesus, der kan hele mine sår, så det taler jeg nu med ham om," siger den 47-årige vestjyde.

Han peger på, at friheden kun findes hos Jesus, der som den eneste både tilgiver hans synd, heler de sår,

Forældre sætter for få rammer i dag

"Vi ser en tendens til, at man er gået fra den ene grøft, hvor der var meget snævre rammer, til den anden grøft, hvor der stort set ingen rammer er. Man er gået fra, at man kun kunne være kristen på én bestemt måde, til at man i dag kan være kristen på en hvilken som helst måde."

Sådan tænker Lise og Villy Kjeldsen, der bor i Sædding mellem Videbæk og Skjern, om udviklingen i en del af det miljø, de kender fra LM i Vestjylland.

De fornemmer, at flere af dem, der er vokset op under stramme normer, i deres afstandtagen fra samme

Unge kristne har brug for sund, kristen vejledning, mener Lise Kjeldsen.

stramhed, er kommet til selv at opdrage næste generation med meget løse og vidde rammer for livet som kristen. Det har medført, at

en tydelig og kærlig oplysning og formanig omkring emner som for eksempel alkohol og seksualitet er gået tabt.

Ægteparret udtaler sig dels på baggrund af deres terapeutiske arbejde med børn, unge, par og familier og dels på baggrund af tilbagemeldingerne fra deres undervisning for kristne ægtepar og aftener for LMU'ere om seksualitet.

Tydelige rollemodeller savnes

De konstaterer, at mange unge savner tydelige voksne rollemodeller, der har ka-

rakter, og som lever på en måde, der viser, hvilket mål de har sat for livet.

"For eksempel på det seksuelle område savner unge en sund, kristen vejledning. Den mangel kan medføre, at de primært forholder sig til de mange tvivlsomme indtryk, de kan hente andre steder, og så bliver det let 'mit det bedste for mig' frem for 'Guds det bedste for mig', der bliver styrende i livet," fortæller 46-årige Lise Kjeldsen.

"Pornografi er blandt andet en stor udfordring. Der løsrives det seksuelle fra relationen, og man opnår ikke

den kontakt og det nærvær, man søger, men derimod ensomhed og også ofte en ufrivillig bundethed til pornografien," siger hun.

I samtaler med LMU'ere om seksualitet lægger Lise og Villy Kjeldsen vægt på, at de unge får hjælp til at reflektere over seksualiteten som Guds gave, så optagetheden flyttes fra: "hvor langt må jeg gå?" til: "hvad er godt og gavnligt for mig, når jeg ønsker at leve som Jesu discipel?"

Snak åbent om seksualitet

"Der er behov for at aftal-

sere seksualiteten blandt kristne, så forældre og ledere taler ligeud med børn og unge om den gave, Gud har givet os, og de gode rammer, seksualiteten skal udfolde sig under. Manglen på pejlemærker og bibelsk vejledning skaber forvirring hos de unge," pointerer parret.

"Generelt er der brug for, at kærlig omsorg og formanig går hånd i hånd, så vi hverken fordømmer i moralisme, eller så vi modsat – på grund af ligegyldighed eller ængstelse – forsømmer at vejlede," lyder opmuntringen fra det vestjyske par.

os

TEMA

EBBE KAAS ►► Den kristne skole er vigtig som aldrig før, så vores børn og børnebøn dagligt kan møde og udforske Guds verden og Guds virkelighed

Forældrene skal opdrage på Guds vegne

Hvem må træffe beslutninger for børnene? Og hvem har retten til at give børnene forudsætninger for at kunne træffe de gode og rigtige valg?

AF EBBE KAAS
SKOLELEDER
LEKAAS@BBSYD.DK

I en radioudsendelse om sociale medier spurgte journalisten en mor, der havde oprettet en fælles profil for hende og hendes lille barn på et af de sociale medier: "Hvordan kan du tillade dig at gøre det, har du fået tilladelse?"

Svaret fra moderen var blandt andet: "Mit barn er lille og kan ikke træffe beslutninger, jeg er hendes mor. Der er da mange ting, et barn ikke er i stand til at træffe beslutninger om, det må forældre gøre for barnet."

Tendensen har været klar de sidste par årtier. Børnene skal have lov til selv at bestemme. I debatten om omskærelse af drengebørn kommer sagen til at lyde: Det må vente, til barnet er myndigt, så kan det selv bestemme. Tilsvarende om barnet skal døbes eller ej – hvem skal bestemme over barnet?

Ret til frihed, opdragelse og oplæring

Barnet er fra fødslen hjælpeløst og har naturligvis brug for, og er afhængig af

Forældreansvaret er givet af Gud, men Gud står jo ikke for denne oplæring på en mystisk og overnaturlig måde. Derfor skal forældrene vælge, hvem og hvilke personer der skal oplære og påvirke deres børn

Ebbe Kaas

"En skole er egentlig sat i verden for at hjælpe eleven til at bruge livet på en meningsfuld måde," siger skoleleder Ebbe Kaas.

FOTO: FACEBOOK.COM/KRISTNEFRISKOLER

andres hjælp. Det gælder det rent fysiske med varme, mad, renlighed og så videre. Men barnet har også ret til den bedste livstolkning og livsforståelse, som voksgenerationen kan byde på. Barnet har ret til frihed, opdragelse og oplæring.

Det er meningsløst at forlange af barnet, at det skal træffe beslutninger om fælles social profil på de sociale medier, og det er ligeledes meningsløst at give barnet ret til at vælge livssyn, da barnet ikke har forudsætninger for at træffe valgene. Derfor: Hvem har retten til at give børnene forudsætninger for at kunne træffe de gode og rigtige valg?

Forældre er ikke overladt til det frie valg

Gud er ikke fjern, og han har ikke overladt os mennesker på denne jord til os selv og vort eget forgodtbefindende. Gud vil stadig være Herre for det enkelte menneske, og han styrer denne verden gennem sine ordninger.

Gud er almægtig – skaber og opretholder – han har gjort sig afhængig af myndigheder. Gud styrer gennem staten, kirken og familien. Ingen af disse ordninger er opfundet af men-

nesker, men er fra Gud som hans skaberkraft i verden.

Luther siger det så klart i Den store Katekismus i sin forklaring til det 4. bud: Man skal anse forældrene at stå i Guds sted med tanke på oplæring af børnene og de unge.

Gud er hele tilværelsens Herre. Alt og alle tilhører Gud, og Gud vil, at børnene skal lære og leve i hans verden og i et personligt kendskab til ham. Gud har ikke overladt det til mennesket selv at finde ud af, hvad det gode liv er. Nej, livet er godt, når mennesket tænker Guds tanker om livet og lever efter hans bud. Gud ved bedst, for han er Skaberen.

Forældre har derfor forpligtelsen, så der sker en oplæring af barnet i de to temaer dels om Gud selv og hans ord og dels om Guds verden, om skaberværket. Altså en trosoplæring og en kulturoplæring.

Der er områder, hvor man som forældre ikke er overladt til det frie valg eller til, hvad man selv føler, er det rigtige. Gud ønsker, at børn og unge oplæres i hans ord og bliver prægede af en undervisning og en tænkning, hvor Gud er den gode skaber og opretholder for

hele menneskelivet og hele skaberværket.

Dette forældreansvar er givet af Gud, men Gud står jo ikke for denne oplæring på en mystisk og overnaturlig måde. Derfor skal forældrene vælge, hvem og hvilke personer der skal oplære og påvirke deres børn.

Den kristne friskole som en del af overvejelserne

Hans Bovim (1915-2010) var rektor på Det kristne Gymnasium i Oslo i en menneskealder. Hele livet kæmpede han for denne opfattelse af forældreansvaret og forældreforpligtelsen samt for den sag, at enhver kristen skal lyde Gud mere end mennesker og ikke bare vælge den lette løsning. Bovim opsummerer:

- Forældreretten er en skaberorden. Det betyder, at den er villet og forordnet af Gud.
- Forældreretten er begrundet i, at forældrene skal stå til ansvar over for Gud i spørgsmålet: hvilken oplæring lod de deres børn få?
- Forældreretten er en overordnet ret. Det betyder, at forældrene skal trods myndigheder, hvis disse pålægger en oplæring og undervisning, som strider imod

Guds vilje.

Den kristne friskole bør være en naturlig del af det kristne forældrepar overvejelser, når man skal afgøre og vælge: hvem skal påvirke, undervise vores børn? Hvad skal vores børn møde i skolehverdagen? Skal det være en såkaldt neutral undervisning, hvor Gud ikke nævnes, hvor evigheden ikke regnes for en virkelighed, eller hvor bøn opfattes som grænseoverskridende? Eller skal den kristne skole være det naturlige valg, hvor børnene oplæres, undervises og dannes i overensstemmelse med familiens og hjemmets holdninger?

Forældreforståelsen skal gennemtænkes

Spørgsmålene står nærmest i kø. Verdsliggørelse eller sekularisering er en fare, som truer os alle. En skole, som bare giver eleverne uklar3, famlende og usammenhængende kundskaber, hvor det enkelte barn ikke får hjælp til at danne sig et helhedssyn på livet – et livssyn, som giver livet mål og mening – en sådan skole hjælper ikke barnet til indsigt i den sande virkelighed. Mange skoler kan give kundskaber om mangt

og meget, men en skole er egentlig sat i verden for at hjælpe eleven til at bruge livet på en meningsfuld måde.

Det, som truer, er selve tænkningen omkring vores børn og den dannelse og påvirkning, som de udsættes for.

For at citere endnu en nordmand, Svein Granerud, leder for Normisjon, som udtaler sig om sekularisering:

"Afkristning er ikke bare, når antallet af kristne i et samfund går tilbage, og samfundets livsordninger sekulariseres. Det er også en slags afkristning, når de troende mister deres fodfæste i den bibelske virkelighedsforståelse. Det lader sig nemlig gøre at lukke sit personlige gudsforhold ind i en afgrænset sektor af livet og så lade de øvrige livsområder præges af almenmenneskelige holdninger. Under stadig bombardement fra mediernes nyhedsformidling og kommentarer kræves der en klar bevidsthed hos dem, som på alle livets områder vil underkaste sig Bibelens virkelighedsforståelse."

Der er grund til på ny at gennemtænke forældreforståelsen som den ansvarlige part i: hvem har ret til at påvirke vores børn? Hvem har ret til at give børnene en sand opfattelse af virkeligheden? Jo, den kristne skole er vigtig som aldrig før, så vores børn og børnebørn dagligt kan møde og udforske Guds verden og Guds virkelighed.

KIRKE ▶

KUNO SØRENSEN ▶ Porno har stor indflydelse på især børn, der i mødet med det seksuelle ikke har nogen forudsætninger for at forstå indholdet

Canadiere undersøger pornoens konsekvenser for sundhed

Nedværdigende indhold af seksuel karakter har præget børn, ægteskaber og kvindesyn negativt

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

Er porno et sundhedsmæssigt samfundsanliggende? Ja, mener Arnold Viersen, der er parlamentsmedlem i Canada. Med en række organisationer i ryggen har han stået bag et forslag, der nu betyder, at det canadiske parlament skal undersøge, hvordan "voldsomt og nedværdigende indhold på nettet af seksuel karakter" påvirker sundhedstilstanden i samfundet.

Den 24. maj var han i Danmark for at fortælle om baggrunden for det canadiske tiltag.

Arnold Viersen var inviteret til Danmark til en konference om pornoens skadelige virkninger ved en konference, der var arrangeret af foreningen Porno&Samfund.

Svært at definere porno
Siden Danmark som det første land i verden tillod billedporno i 1969 og til i dag, har store dele af verden fulgt trop. Konsekvenserne har været store. Undersøgelser viser, at porno øger chancerne for skilsmisse,

"Børn bliver meget forvirrede, når de ser porno og oplever ophidselse og prusten og stønnen, der hører med til voksensexualitet," siger Kuno Sørensen fra Red Barnet.

og socialt velbefindende og ikke blot fravær af sygdom eller svækkelse."

Stor indflydelse på børn

Porno har nemlig stor indflydelse på især børn, der i mødet med det seksuelle indhold ikke har nogen forudsætninger for at forstå indholdet. Børns erfaring med kærlighed handler nemlig om tryk, nærhed og venskab, fortalte Kuno Sørensen, der er psykolog og seniorrådgiver for Red Barnet, på konferencen.

"Derfor forvirrer det dem meget, når de oplever ophidselse og prusten og stønnen, som hører med til voksensexualitet. 'Hvordan kan det være kærligt, når de laver mærkelige lyde?' Den grove pornografi med tydelig dominans og underkastelse og forskellige udgaver af perversiteter, som man kan se online, er endnu mere skræmmende," sagde han.

Han efterspurgte en national strategi til at dæmme op for det, han kalder en voldsom påvirkning af især børn, der bliver udsat for billeder og begreber, de ikke kan forstå.

øger risikoen for rejsningsbesvær hos unge mænd og påvirker holdningen til kvinder. Dertil kommer et udbredt alkohol- og narkotikamisbrug blandt pornoskuespillere og sex trafficking, hvor kvinder tvinges ind i porno.

Men det er ikke helt nemt at definere, hvad porno egentlig er. Genren er nemlig bred og indeholder både seksuelt indhold af almin-

delig karakter og indhold, hvor kvinder bliver nedværdiget og udsat for fysisk og verbal aggression.

Et studie fra 2010 af de 50 mest populære pornofilm viste, at 88,2 procent af scenerne indeholdt fysisk aggression og 48,7 procent verbal aggression. Det var stort set udelukkende mænd, der var aggressive over for kvinder, og i stort set alle tilfældene reage-

rede kvinderne enten ikke eller så ud til at reagere med nydelse.

Socialt uacceptabelt

Bag Arnold Viersens forslag stod overvejelsen om, hvordan dette påvirker børn, unge og voksne. I Canada såvel som i Skandinavien stifter et gennemsnitligt barn bekendtskab med porno som 12-årig. Grove former for porno er lettil-

gængeligt og gratis på internettet.

Men ofte er debatten om porno blevet et juridisk spørgsmål, fortalte det 31-årige parlamentsmedlem.

"Min ide er at gøre, som vi gjorde med rygning, som i dag er socialt uacceptabelt i forhold til for 35 år siden."

Målet er i første omgang altså ikke at forbyde porno, men snarere at undersøge de sundhedsmæssigt samfundsskadelige virkninger og begrænse dem. Sundhed blev defineret med Verdenssundhedsorganisationens ord fra 1948:

"Sundhed er en tilstand af fuldstændig fysisk, mentalt

LM-missionær bliver udviklingskonsulent

Per Jerup er blevet ansat i en deltidsstilling som udviklingskonsulent hos Promissio fra den 1. august i år. Det sker som et led i missionsorganisationens strategiplan for 2020 om at højne indtægterne til mission. Hans opgave bliver at have fokus på at øge deres indtægter

fra blandt andet genbrug.

56-årige Per Jerup har siden 2013 været ansat som missionær i LM. Her har han arbejdet i litteraturarbejdet Soma Biblia i Tanzania. De seneste to år har hans stilling i LM været delt i to: dels i Soma Biblia og dels som konsulent i LUMI Genbrug i Danmark.

Han fratræder stillingen som genbrugskonsulent i LM med udgangen af juli. Deltidsansættelsen i Soma Biblia fortsætter, og her vil han være lønnet af Soma Biblia.

Per Jerup ansættes for en halvandenårig periode, hvorefter bestyrelsen vil tage stilling til, hvordan arbejdet bedst muligt føres videre. Han vil bruge sin erfaring fra både handel, mission og genbrug til at styrke Promissios muligheder for at finde midler til arbejdet. *Kl*

DBI-lærer skal uddanne præster i Etiopien

Missionsorganisationen Promissio har ansat Katrine og Christian Schøler Holmgaard som missionærer i Etiopiens hovedstad Addis Abeba. De rejser til Etiopien til august sammen med deres datter

Laura på to år. Her skal Christian i to år undervise teologer på Mekane Yesus Kirkens præsteseminarium i byen.

Christian Schøler Holmgaard er ved at afslutte en ph.d. i Ny Testamente ved Vrije Universiteit i Amsterdam og overtager fra august 2019 lektor Torben Kjærs opgaver på Dansk Bibel-Institut med at undervise i Ny Testamente.

Katrine og Christian Schøler Holmgaard er kendte med ophold og arbejde i andre kulturer. Christian er vokset op i Etiopien som missionærbarn, og de har begge tidligere været ansat ved Promissio (dengang Dansk Ethiopter Mission). Ud over studie- og arbejdsophold i England, USA, Myanmar, Holland, Tyskland og Indien har han været udsendt af LM som underviser på et kompakkursus for præster i Siem Reap i Cambodja. *Kl*

Ny formand for KFS

Ved generalforsamlingen i marts i år blev Per Ladekjær valgt ind i bestyrelsen for Kristeligt Forbund for Studerende (KFS). Og nu har bestyrelsen konstitueret sig med ham som formand.

45-årige Per Ladekjær bor i Børkop. Han er uddannet teolog fra Aarhus Universitet og har hele sit arbejdsliv haft med unge mennesker at gøre. Dels som ungdomskonsulent i Indre Missions Unge og de sidste otte år som lærer på Børkop Højskole.

"Det er en hjertesag for mig at være til rådighed for unge mennesker, så de kan dannes i livet og troen. De sidste fire år har jeg været i gang med en uddannelse som psykoterapeut, fordi jeg har været optaget af de udfordringer, som mange unge kæmper med i deres liv," siger han og tilføjer, at han glæder sig til at være med i den særlige friskhed og omstillingsparathed, han oplever, at der er i KFS.

Som formand for KFS afløser Per Ladekjær frimenighedspræst Peter Rask fra Silkeborg, der i oktober 2016 blev valgt til LM's Landsstyrelse og som følge deraf udtrede af KFS' bestyrelse. *Kl*

- LivogJob er STU uddannelse med bomulighed
- Praktisk og teoretisk undervisning med praktikker
- Kristent værdigrundlag og etik
- Tilgængelighed for alle

Marianne og Jørgen Sulkjær
forstanderpar
Tlf. 5444 1705 www.livogjob.dk

Vi søger nye medarbejdere

Kernehuset er et bofællesskab, hvor der bor 12 voksne mennesker med nedsat psykisk og/eller fysisk funktionssevne.

Formålet er at danne rammen om et kristent hjem. Vores opgave er at være med til at højne livskvaliteten for den enkelte og tage vare på de udfordringer, som deres handicap medfører.

Vi søger:

- Medarbejdere der er uddannet pædagog, sygeplejerske, ergoterapeut eller anden faglig relevant uddannelse på 25-30 timer ugentligt
- Vågen nattevagt/omsorgsmedarbejder på 20 timer ugentligt og tilkaldevikar
- Tilkaldevikarer

Ansøgningsfrist 24/6 2017 kl. 12.00.

Se et mere udførligt opslag på vores hjemmeside: www.kernehuset-ans.dk.

Vi er medlem af Kristelig Handicapforening i Danmark.

Frederiksborg Apotek
Slotsgade 26, 3400 Hillerød
Tlf. 48 26 56 00
apoteker Troels Ingemann
www.frederiksborg-apotek.dk

Apoteket har døgnvagt

Afskedsreception

for Jens Vindum

Administrationschef Jens Vindum har efter næsten syv år ved Sømandsmissionen valgt at gå på efterløn.

I den forbindelse vil vi gerne invitere familie, venner, tidligere ansatte og samarbejdspartnere til afskedsreception:

FREDAG D. 30. JUNI 2017

KL. 14.00-17.00

HAVNEPLADSEN 1, 7100 VEJLE

Der vil blive mulighed for at sige et par ord til Jens.

Sømandsmissionen byder på et let traktement og håber, at mange vil komme forbi og være med til at sige pænt farvel.

Med venlig hilsen

Sømandsmissionen

Israel – Bibelens land

Rundrejse med fascinerende ørkenur	10. - 19.9.
Rundrejse med nye besøg	14. - 21.10.
For hele familien	15. - 22.10.
Klassisk rundrejse	15. - 22.10.
Fra fortid til nutid	16. - 23.11.

Læs mere om rejserne på www.felixrejser.dk eller ring på tlf. 7592 2022

NOMADEEVANGELIST OG UNDERVISER I TANZANIA

LM søger en missionær, som via evangelisations-ture og undervisning på bibelskolen i Ilambilole ved Iringa vil arbejde på at nå længere ud med evangeliet blandt nomader. Stillingen ønskes besat hurtigst muligt. Læs mere på dlm.dk/job/missionaer

Vil du vide mere?

Kontakt missionskonsulent Christian Lund Pedersen på tlf 48 20 76 73 / clp@dlm.dk

sommer oase

TEMA

GENlæs Bibelen

HOVEDTALER
Chris Wright

2017

15.-22. juli

sommeroase.dk

VOLONTØR TIL UNDERVISNING I TANZANIA

To missionærbørn på 7 og 11 år har brug for undervisning i dansk og lektiehjælp efter skoletid på den internationale skole i Dar es Salaam. Vil du hjælpe?

Få mere at vide

Læs stillingsbeskrivelsen på www.dlm.dk/job eller kontakt missionskonsulent Christian Lund Pedersen på clp@dlm.dk / 48 20 76 73.

Udrejse: 15. august til 20. december 2017
Ansøgningsfrist: 15. juni

Ring til LM's telefonandagt
74 52 66 44

Farverivej 8, Skjern, 97 35 25 21
jakobsblomsterforum.dk

MUSIKLEJR 2017

29.7. - 4.8.2017
PÅ SOLGÅRDEN I TARM

FOR ALLE MUSIKFREKAS MELLEM 11 OG 19 ÅR

LM-MUSIK.DK

penta byg als
HOVED- OG TALENTRPRISE

pentabyg.dk

LOUISE MUKAI ►► Bogen er en yderst kærkommen kommentar til nutidig pædagogisk litteratur

Læs bogen – for børnenes og din egen skyld

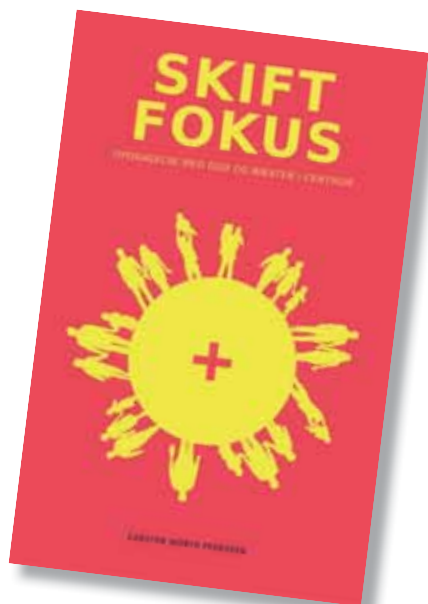
BOGANMELDELSE
AF LOUISE MUKAI
PÆDAGOG

Carsten Hjorth Pedersen:
Skift fokus
LogosMedia 2017

176 sider – 149,95 kroner

I disse år skrives der et utal af bøger om opdragelse, læring, dannelse og pædagogik. Det pædagogiske landskab er en labyrint at finde rundt i for såvel forældre som lærere og pædagoger. Den ene dag skal man gøre et, den næste noget andet. Denne bog er ikke alene, som titlen lover, et bud på skift af fokus, men lige så meget et bud på fokus. Er du på nogen måde i kontakt med børn eller unge, skal du læse denne bog – ikke kun for børnenes skyld, men lige så meget for din egen.

Carsten Hjort Pedersen giver ikke en opskrift på, hvordan god opdragelse

praktiseres, han kaster lys over en retning med Gud og næsten som fokus. Efterspørger du en konkret, minutløs opdragelsesguide, finder du den ikke i denne bog. Det er igennem hele bogen vigtigt for forfatteren at understrege, at det drejer sig om fokus og retning frem for teori og metode, hvilket ikke alene er klædeligt, men

også en yderst kærkommen kommentar til nutidig pædagogisk litteratur.

Igennem bogen bliver der redegjort for, hvordan Gud og næsten som fokus ikke alene er fundamental i børneopdragelsen, men i alle relationer. Netop derfor er Gud og næsten ikke blot en teoretisk strømning eller en metode, som kan følges,

men det er en fundamental måde både at leve og opdrage på.

Bogen er letlæselig og kan med stort udbytte læses af alle, som på den ene eller anden måde har med børn og unge at gøre. Det være sig både som lærer, forældre, pædagog, leder i klub, mentor og så videre. Endvidere vil jeg også varmt anbefale bogen til studerende inden for det pædagogiske område, idet denne bog indeholder gode kommentarer til den pædagogiske retning, der præsenteres på landets seminarier.

Denne bog er ikke alene velskrevet af et menneske, som virkelig ved, hvad han taler om, den er også en yderst kompetent kommentar til læseren selv. For som forfatteren understreger, starter al opdragelse med voksenopdragelse. Derfor er vi, med Gud over os og næsten ved siden af os, aldrig alene, og det er godt at vide, når vi som voksne skal opdrage eller selv opdrages.

Læseværdig missionsbog, der skal tages med et gran salt

BOGANMELDELSE
AF ANNE-LENE OLOFSON
TIDLIGERE LM-MISSIONÆR I
TANZANIA

Svend Løbner Madsen:
Stemmer fra Tanzania
ProRex 2017

88 sider – 100,- kroner

"Kristne missionærer har i årevis haft en destruktiv effekt på kulturfronten og har bidraget aktivt til det kulturelle sammenbrud i den tredje verden."

Udtalelser som ovenstående høres jævnligt i medierne. Løbner Madsens bog ser jeg som et bidrag til at imødegå disse påstande ved at pege på de positive effekter, som kristen mission har haft og stadig har. Det er al

ære værd.

Løbner Madsen, der selv var missionærbarn i Tanzania, har interviewet 50 afrikanere om deres syn på missionsarbejdet. Senere har han opdelt sit materiale i syv temaer, som har fået et kapitel hver i bogen:

1. Det kristne budskab passede til de myter, befolkningen havde i forvejen.
2. Missionærerne lærte folk at læse og udvidede dermed deres horisont.
3. Mission og diakoni er tæt forbundet.
4. Kristendommen hjælper mennesker ud af alkoholmisbrug.
5. Kvinder og børn har fået højere status.
6. Kirkens dialog med blandt andet muslimer bidrager til fredelig sameksistens.
7. Bibeloversættelser til

lokale stammesprog.

Løbner Madsen skriver, at han som journalist har ønsket at høre tanzanierne selv fortælle om deres oplevelser af missionsarbejdet. Den metode lyder umiddelbart rigtig, men mine egne erfaringer, efter 12 år som missionær i Tanzania, har lært mig at være varsom med at stole 100 procent på de svar, man får, fordi kulturen er anderledes.

Tanzania er det mest klasseopdelte samfund, jeg har boet i. Det betyder, at mennesker, som opfattes som højere oppe på den sociale rangstige, ikke siges imod. Og når en hvid bedstemor som mig spurgte om noget, forsøgte man energisk at pejle sig ind på, hvad jeg gerne ville høre.

Alt er ikke så rosenrødt, som det beskrives i bogen

for eksempel vedrørende kvinder og børns liv. Jeg har personlige eksempler på, at præster udøver hustruvold, og at børn får pisk på et kristent gymnasium, hvis de dumper i en test.

Men bogen er læseværdig taget med et gran salt. Bogen slutter med to siders kort missionshistorie, hvor der har indsneget sig nogle store fejl vedrørende antallet af medlemmer/præster/menigheder i Brødrekirken.

LEDER ►

Lad os gøre som Canada

ER PORNO ET sundhedsskadeligt fænomen? Det undersøger det canadiske parlament netop nu. Også i Danmark har mange nok været vant til at tænke på porno udelukkende som et spørgsmål om moral og jura: "Er det rigtigt eller forkert at se porno, og bør det på det grundlag forbydes?"

VED I STEDET at spørge, om det har konsekvenser for folks velbefindende, bliver spørgsmålet dog bredt ud til en større målgruppe. Naturligvis er det at se på porno en overtrædelse af Bibelens bud, men i en tid, hvor det snarere diskvalificerer et argument end vækker opbakning at noget står i Bibelen, er det interessant at møde en anden tilgang til problematikken. For kan man finde opbakning til at se på konsekvenserne for især børn, men også befolkningen helt generelt, kan man måske finde fælles fodslag om at begrænse pornoens skadevirkninger.

Der burde kunne findes opbakning til at se på konsekvenserne netop i Danmark, der i sin tid som det første land slap billedpornografien løs. Siden har pornoen udviklet sig til blandt andet at være et medie for et nedladende kvindesyn, overdreven kropsfokusering, adskillelse af sex og kærlighed – endelige respekt samt i nogle tilfælde en sammenkobling af sex med fysisk og verbal vold.

DET VILLE NOK være for optimistisk at håbe på et totalt forbud. I praksis ville det også blive ganske svært fuldstændigt at forhindre adgangen til indhold, der ligger spredt ud over internettet. Men måske kunne man få et fælles blik for de skadelige konsekvenser, der kunne være – såsom børns indlæringssevne og koncentration, unge kvinders selvopfattelse og samspillet mellem kønnene.

En sådan viden ville kunne danne baggrund for øget information til forældre, pædagoger og lærere og medvirke til, at flere får taget snakken med børnene i 10-12 års alderen, hvor et gennemsnitligt dansk barn møder porno første gang. Det kunne også medvirke til, at flere hjem og skoler får sat et filter på deres internetforbindelser. Det har kun et fåtal af de danske skoler i dag, og selvom det ikke ville forhindre de børn, der har en smartphone, i at se porno over telefonnettet, ville det sende et signal om, at skolen ikke accepterer det.

SET FRA ET bibeltro etisk synspunkt er det naturligvis alt for lidt kun at tale om eventuelle fysiske, mentale og relationelle konsekvenser af at se porno, men kan vi samle opbakning til bare at begrænse porno, kan vi begrænse en stor skade i vores tid og hjælpe mange børn, unge og såvel som voksne.

Nicklas Laurup-Melner
ansv. redaktør

tro &
mission

inspiration | nærvær | holdning

LÆS PÅ DLM.DK ►

Nye tilskudsregler udfordrer

Selv om LMBU i 2016 nåede over 1.000 medlemmer, måtte organisationen søge dispensation for at få lov til at søge forhøjet tilskud fra tipsmidlerne.

dlm.dk/nyt

Teenager er lektiehjælper

En gang om ugen besøger 14-årige Emilie Kofoed fra Skjern 10-årige Maya fra Palæstina og læser lektier sammen med hende. Det har de gjort nu i snart to år.

dlm.dk/nyt

Unge smadres af porno

22/05/2017 | SØREN SKOVGAARD SØRENSEN, GENERALSEKRETER

At pornografi er usundt og har uhyggelige konsekvenser, er nok ikke en overraskelse. Men det er alligevel kommet positivt bag på mig, at flere sekulære instanser nu advarer imod unges brug af pornografi. En undersøgelse, som YouGov har lavet for MetroXpress afslører, at porno blandt andet har skadet de unges selvværd og sociale liv.

Sexolog Paprika Noel kalder over for MetroXpress selvværdet og selvtilliden og forringer i det hele taget de ...

dlm.dk/blog/unges-liv-smadres-af-porno

Tro & Mission, Industrivænget 40, 3400 Hillerød

ID-nr: 42591
Sorteret Magasinpost
Udbringelse senest
fredag d. 16. juni 2017

tro & mission
Inspiration | nærvær | holdning

11 | 16. JUNI 2017
ARGANG 117

► Det må kunne lade sig gøre, at missionsvennerne finder lidt ekstra midler til de tværkulturelle lejre, uden det går ud over landskassen

Carsten Prymndal Lorentsen

2

FOTO: ISTOCKPHOTO

TEMA

Oplæring af børn; Hvad vil det sige at oplære børn i den kristne tro? Hvem har hovedansvaret for det, og hvem kan og skal hjælpe forældrene?

Læs også om, hvad det kan betyde, når rammerne i opdragelsen bliver for snævre.

6-8

Aage Dyssegaard og hans familie fik et kald til at rejse til Cambodja. Nu er han lærer på en international skole

3

Solveig Sæther er leder i en juniorteenklub. Hun ser sig selv som en storesøster for de 10-15 årige

6

Ruth Bach-Svenden flytter til Arusha i Tanzania til august. Hun skal arbejde i kirkens kvindearbejde

4